

Württemberg. Svečanost na Velehradu 5. t. m. bila je slovesna; sv. mešo služil je kardinal Fürstenberg sam.

Vnanje države. Nemški zvezni zbor je sklenil, da se vojvoda Cumberlandski izključi od prestolonasledstvo v Brunšvik, ker njegovo dosedanje postopanje nasprotuje nemškej državnej ustavi. Ta sklep se bode naznanil brunšviškej deželnej vladi. Ker so se v soboto začele poletne počitnice za državni zbor, je vprašanje zarad brunšviškega prestolonasledstva zopet preloženo. 10. avgusta se odpre v Berlinu mednarodna brzjavna konferenca. — Francoska zbornica sprejela je brez debate pogodbo z Avstro-Ogersko. — Rusija vtrjuje trdnjavo Sebastopol, ter hoče tako sovražnikom zabraniti, prodreti v Črno morje. — Angleška in Amerika sklepata pogodbo zarad izročevanja hudodelnikov. — V švicarskem kantonu Zürich-u se je pri glasovanju naroda zavrgla vpeljava smrtnih kazni z 800 glasovi. — Grški kralj se poda v Wiesbaden; vladarska dela začasno opravljal bode minister Delyannis. — Razmere na Španskem so žalostne; kolera se širi; pretekli teden je umrlo v Madridu in v pokrajinah 4121 ljudi; v nekaterih krajih ležijo mrličji na ulici. 2. jul. je bil Španski kralj v Aranjuezu, kjer kolera najhuje razsaja; pri vrnitvi čakala ga je ogromna množica ljudstva, katero je izražalo svoje navdušenje in občudovanje do junaškega kralja.

Za poduk in kratek čas.

Župnija sv. Lovrenca na Dravskem polju.

(Dalje.)

2. Krajepis. Župnija sv. Lovrenca meji proti zahodu na Cirkovsko, proti severju na Janževsko in Hajdinjsko, proti vzhodu na Hajdinjsko in Vidovsko, in proti jugu na Gorsko župnijo. Njeno površje meri 4264 oralov (3026·800 hkt.) in je izvzemši jugovzhodni del skoz in skoz ravno. Tla, 738 čevljev (233 m.) nad morje zvišana, so večidel peščena in prodnata, le na južni strani kraj Polskave so bolj prstnata in toraj tudi rodovitniša. Skoz župnijo tečeta le dva večja potoka: Polskava in Reka, ki se tukaj združita ter niže Apač zapustita Lovrenčka tla.

Javni promet pospešujejo tri precej dobre ceste in mnogo občinskih cest in potov; železnica s postajo Sternthal pa je za Lovrenčane brez koristi, ker se ondje ne dobivajo vozni listki in ne sprejema blago.

Občina sv. Lovrenca vjema se popolnoma z obsegom župnije sv. Lovrenca, in dohaja v upravnem oziru pod okrajno glavarstvo v Ptujem, in v sodnijskem oziru pod okrajno sodnijo Ptujsko. V občinskem odboru sedi 18

odbornikov, ki izmed sebe volijo predstojnika in štiri svetovalce na tri leta. Poleg župana, ki ima oblast čez celo občino, ima pa še vsaka ves svojega „gmajnskega župana“, ki mora skrbeti za gmajnsko ograjo, za lese in gatre ter pobira gmajnsko štibro, od katere mora vsako leto račun dati. To službo opravljajo po vrsti vsi kmetje, kedar na katerega vrsta pride.

V občini sv. Lovrenca so združene štiri vesi, namreč sv. Lovrenc, Apače, Župečja ves in Pleterje.

Sv. Lovrenc z župnijsko cerkvijo ob cesti iz Ptuja v Monsberg ima 97 hiš in 447 prebivalcev. Hiše so zidane in večinoma nove, ker so v zadnjih časih večkrat hudi požari skoro vse stare hiše vkončali.

Apače pol ure od sv. Lovrenca proti vzhodu imajo 80 hiš in 385 duš. V starih časih so dohajale Apače Ptujskim dominikanom in zavoljo tega so dobile ime Apače, kar pomeni „apatova ves“. V Apačah je gradič Schneeweis, katerega zgodovino č. g. Slekovec popisuje od str. 105—112. Posestnik Schneeweisa je zdaj g. Viljelm Pisk v Ptuji.

Župečja ves četrt ure od župnijske cerkve na zapadno stran ima 60 hiš in 247 duš. Ebensfeldska graščina je nekdanj imela tukaj svojega župana in od tod ime Župečja ves, to je ves, kder župec ali župan stanuje.

Pleterje tri četrt ure od sv. Lovrenca ob cesti proti Cirkovcam šteje 70 hiš in 354 duš. To je menda najnovejša ves v Lovrenčki občini, ki je nastala na nekdanjih Ebensfeldskih in Monsberških pašnikih. Svoje ime pa je dobila bržčas od prvih spletenih pastirskih koč, ki so od kraja ondi stale. Ker je vrsta hiš blizu na sredini vesi pretrgana delijo se Pleterje v zgornje in spodnje Pleterje.

3. Prebivalci. Lovrenčka župnija šteje 1433 prebivalcev, in sicer 681 moškega in 752 ženskega spola. V verskem oziru so vsi katoličani in v obče vneti kristijani, po krvi pa so Slovenci, česar se tudi večinoma zavedajo. Pri volitvah stojijo njihovi volilni možje vselej na narodni strani.

Sege in navade Lovrenčanov, ki so v omenjeni knjigi obširno popisane, podobne so šegam in navadam, ki jih imajo sploh Slovenci v Ptujski okolici in po Dravskem polju.

Poglavitno opravilo jim je poljedelstvo, dasiravno zavoljo prodnate zemlje pridelki niso obilni. Zraven poljedelstva pečajo se Lovrenčanje najbolj še z govedo- in svinjerejo. Konjereja pa ni posebno obrajtana, ker imajo za nje premalo primerne klaje in preveč težavno delo. Gospodinje se hvalevredno bavijo tudi s perotnino, katero večinoma prodajo v Maribor in na Slatino.

Kupčijo z živino jako pospešujejo veliki živinski sejmi v okolici in tudi pri sv. Lov-

rencu, kder so v letu štirje taki sejmi, namreč 12. sušca, 27. junija, 10. avgusta in 29. sept.

Letos o novem letu je bilo v celi fari konjev 245 in goved 461 repov. Z obrtnijo se pečajo Lovrenčani le za domačo potrebo, Največ je barantačev z živino, čevljarjev in krojačev, drugih rokodelcev pa le za največjo silo.

Pregled zemljišča, hiš in prebivalcev župnije sv. Lovrenca o novem letu 1885 kaže, da je bilo v celi fari 92 celih in 42 polu-kmetov. Hišnih števil je 311, v katerih prebiva 1433 ljudi; 462 je oženjenih, 914 samskega stanu, 17 vdovcev, 40 vdov, 76 hlapcev in 67 dekel.

(Dalje prih.)

Smešnica 28. Nek kmet se je zaradi neke malenkosti po svojem odvetniku tako dolgo pravdal, da je celo svoje posestvo zapravdal. Ko so ga že s posestva spodili, stal je nekega dne več ur pred hišo svojega odvetnika ter neprestano hišne duri ogledoval. Začuden ga odvetnik vpraša, kaj hoče. „Ej“, pravi kmet, „premišlujem, kako je bilo mogoče, da je šlo celo moje posestvo pri teh malih vratih noter!“

Razne stvari.

(Društvo „Edinost“) v Središči priredi v proslavo slovanskih blagovestnikov sv. Cirila in Metodija v nedeljo dne 19. t. m. na vrtu g. Sanjkoviča veselico.

(Na tukajšnji gimnaziji) vršili so se zrelostni ustni izpiti 2. 3. in 4. julija. K izpitu se jih je oglasilo 19 osmošolcev; dva sta napravila izpit z odliko; jeden je odstopil, jeden pa mora izpit čez 2 meseca ponavljati.

(Državni pravdnik v Celju) postane c. kr. okrajni sodnik I. br. v Mariboru, g. dr. Ad. Gertscher. Mi le čestitamo.

(Za pristava c. kr. okr. sodnije) v Kozjem pride g. Ferdo pl. Sokol-Reno, na Vranskem pa g. dr. Vladimir Kövess.

(Minister za poljedelstvo) imenoval je profesorja na Mariborskej pripravnici gosp. Mell-a nadzornikom šolskih vrtov.

(Na Ptujski gimnaziji) napravili so skušnjo iz Štajerske zgodovine naslednji učenci 4. razreda: Postružnik (dobil je srebrno svetinjo), Hausman (dobil je zlat), Kralj (dobil je tolar), Hofman in Kolarič (dobila sta vsak lepo knjigo.)

(V Konjicah) so pri srenjskih volitvah v 3. razredu narodnjaki propali. Nemškutarjem pridružil se je tudi Anton Pajek, posestnik na Prežigalu.

(V trgu Horodenki) v Bukovini uničil je grozni vihar več, ko šest sto hiš; pet tisoč ljudi je brez strehe in živeža; presvitli cesar darovali so pogoreloem 3000 fl.

(Učilišče za godbo in petje) vzdržuje v Mariboru gosp. Henrik Korel. Njegovi uspehi pri učencih so sploh na hvali. Prihodnjo soboto, 11. dne t. m., bo v njem preskušnja, vzpored za njo šteje 6 točk in je zanimiv.

(Blagi gospej Kunstekovi), ki je žrtvovala čas in trud v nabiranje milodarov za ženska rokodela, kakor tudi vsem velikodušnim darovalkam p. n. Ptujskim gospem in gospodičnam izreka v imenu obdarovanih učenk najpristronejšo zahvalo načelnik krajnega šol. sv. v Ptujski okolici.

(Konjiški nemčurji) hudo zabavljajo, ker je narodni trgovec g. Šepic proti dvema „liberalcema“ tožbe vložil, ki mu svojih dolgov nočeta platiti. Ko je pa pred par leti nek „liberalni“ trgovec 600 do 800 tožb proti kmetom vložil, katerim je bil v hudem času po visokej ceni in še višjimi obrestmi žito na upali „borgo“ prodal, bilo je to čista prav. Taki so liberalci!

(„Savinjski sokol“) odpelje se v nedeljo zjutraj točno ob 7. uri iz Mozirja, da se vdeleži v Gornjem gradu slovesnosti v čast ss. Ciriliju in Metodiju. „Sokoli“ z društveno opravo so uljudno vabljeni, da se te slavnosti mnogobrojno udeležijo. Odbor.

(Obsojen na 48 ur zapora) in platež tožnih stroškov je Jože Kos, predstojnik v Razvanju, prijatelj dra. Weitloffa. Kot predstojnik razvanjske občine toži namreč g. Jurija Grašiča zaradi namišljenega motenja posesti. Pri obravnavi reklo se je Jožefu Kosu, da bo občina gotovo pravdo zgubila. Na to pa Jožef Kos oblastno odgovori: „Ehe die Gemeinde den Prozess verliert. müssen alle Paragraphen gestürzt werden und die österreichische Regierung auch. (Prej ko bo občina pravdo zgubila, morajo se vsi paragrafi prekopicniti in avstrijska vlada tudi). Ker je še predstavil nekaj za g. J. Grašiča razžaljivih besed, tožil je ta in je bil J. Kos obsojen na 48 ur zapora.

(Premogokop v Ojstrem) kupila je trboveljska družba.

(Na Ogerskem) izpustili so iz ječe Mihaela Koteles, kateri je bil 7 let po nedolžnem zaprt.

(Ljubljanski časopisi) so poročali, da so gostje v Simonovej gostilnici v Ljubljani preteklo nedeljo opazovali krvav dež, kateri je pordečil pesek. — Iz Fužin pod Ljubljano pa se poroča, da je veter v tamošnji fabriki v zrak potegnil več, kakor 200 kilogr. rdeče lesne moke ter jo odnesel proti Ljubljani. To vam je bil vzrok onega deža.

(Ustreljenega človeka) našli so pred nekaterimi tedni v majhnem logu pri Pesnici v srenji Osek. Mož je bil star 20—24 let; dozdaž še ni znano, od kod je.